

Forslag

til

Lov om lønninger m. m. til folkeskolens lærere.

(Vedtaget af folketinget ved 3. behandling den 30. maj 1958.*)

§ 1.

Stk. 1. Tjenestemand i folkeskolen er enhver lærer, der har fast ansættelse i en stilling, for hvilken lønningen er fastsat i denne lov.

Stk. 2. Vinterlærere, aspiranter, time-lærere og vikarer er ikke tjenestemænd.

§ 2.

Læreren skal i alle anliggender samvittighedsfuldt overholde de for hans tjenestestilling givne forskrifter. Han skal i sine forhold i og uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som hans stilling kræver.

§ 3.

Enhver lærer er pligtig at underkaste sig de forandringer i hans tjenesteforretningers omfang og beskaffenhed, som måtte blive bestemt ved skoleplanen eller undervisningsplanen, uden at det er fornødent, at noget hertil sigtende forbehold er optaget i hans ansættelsesbrev.

§ 4.

Stk. 1. Ansættelse som tjenestemand i folkeskolen sker efter opslag. Undervisningsministeren kan dog under særlige omstændigheder tillade, at et embede besættes uden opslag.

Hvis den kaldende myndighed skønner, at ingen af de ansøgere, der rettidigt har meldt sig til en opslået stilling, er tilstrækkeligt egnet til stillingen, eller at man ved fornyet opslag kan fremkalde ansøgning fra mere kvalificerede ansøgere, skal stillingen opslås på ny.

Stk. 2. Ansøgeren har ret til at få oplysning om ansøgernes navne. Tilsvarende gælder anerkendte organisationer, hvis med-

lemmer er naturlige ansøgere til pågældende stilling, for så vidt de fremsætter anmodning herom over for den kaldende myndighed. Offentliggørelse af disse oplysninger kan kun finde sted med den kaldende myndigheds samtykke.

Stk. 3. En lærer, der er ansøger til en ledig stilling, har ret til gennem en afskrift at blive gjort bekendt med de foresattes påtegninger på ansøgningen. I de tilfælde, hvor en foresats udtalelser går ud på, at ansøgeren anses for uegnet til den ansøgte stilling, skal påtegningen indeholde oplysning om, hvori uegnetheden består.

Stk. 4. Den første ansættelse i tjenestemandstilling eller genansættelse i sådan efter afskedigelse er betinget af tilfredsstillende helbredsattest efter et af undervisningsministeren udarbejdet skema. Helbredsattesten skal forelægges undervisningsministeriet. Ansættelse af personer med invaliditeter eller helbreds mangler, der vel ikke er til hinder for, at den pågældende kan bestride pågældende tjenestemandstilling, men dog medfører forøget risiko med hensyn til sygdom og for tidlig afgang fra tjenesten, vil kunne finde sted efter bestemmelse af undervisningsministeren på de i § 47, stk. 5, nævnte vilkår.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan tillade, at lærere, hvis helbredsattest ikke kan godkendes som fyldestgørende til ansættelse i pensionsgivende stilling mod normalt eller forhøjet pensionsbidrag, ansættes i lærerstillinger i folkeskolen, uden at der til ansættelsen er knyttet pensionsret.

Stk. 6. Med hensyn til attest for, at en lærer ikke lider af smittefarlig tuberkulose i lunger eller strubehoved, opretholdes reglen i lov nr. 145 af 12. marts 1918 § 10.

*) Se tillæg A. sp. 2031; tillæg B. sp. 955 og 1201; Folketingstidende: fremsættelsen sp. 3907, 1. behandling sp. 3990, 2. behandling sp. 4544, 3. behandling sp. 4969. (Lov nr. 156 af 7. juni 1958).

§ 5.

Enhver lærer skal ved sin første faste ansættelse, inden stillingen overtages, underskrive en erklæring, hvori han på ære og samvittighed lover at opfylde sine tjenesteplichter med trofasthed og nidkærhed. Lærere, der udnævnes af kongen, afgiver desuden en højtidelig forsikring om at ville holde grundloven.

§ 6.

Stk. 1. Lærere, som ikke har kongelig udnævnelse, kan til enhver tid med 3 måneders varsel forlange sig afskediget af tjenesten.

Stk. 2. Der tilkommer enhver fast ansat lærer eller aspirant, der afskediges uden ansøgning, et varsel på 3 måneder. Hvis afskedigelsen er begrundet i noget af de i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd §§ 60 og 61 nævnte forhold, kan afskedigelsen dog ske med kortere varsel eller uden varsel. Varselsbestemmelsen gælder ikke for lærere, der er pligtige at søge afsked på grund af alder.

Stk. 3. Timelærere og faste vikarer, der ikke har virket ved samme skole eller skolevæsen i 2 år eller derover, kan efter kommunalbestyrelsens beslutning afskediges med 3 måneders varsel ved et skoleårs udgang. I alle andre tilfælde foretages uansøgt afskedigelse af en timelærer eller fast vikar af undervisningsministeriet (jfr. lov nr. 200 af 12. april 1949 § 40, stk. 4). Afskedigelsesvarslet er 3 måneder. Andre vikarer fratræder uden varsel ved vikariatets ophør.

Stk. 4. Vinterlærere fratræder uden varsel ved vinterhalvårets udløb.

Stk. 5. Forinden en fast ansat lærer afskediges uden ansøgning, og uden at afskedigelsen skyldes sygdom, skal der gives såvel vedkommende forhandlingsberettigede lærerorganisation som læreren selv adgang til at udtale sig i sagen. Såfremt forhør er afholdt i henhold til § 13, skal der dog ikke indhentes yderligere udtalelse.

Stk. 6. Enhver fast ansat lærer, der afskediges uden ansøgning, har ret til efter derom fremsat begæring at få skriftlig oplysning om afskedigelsesgrunden.

Stk. 7. Ved en fast ansat lærers afskedigelse træffer undervisningsministeren bestemmelse om, hvorvidt der tilkommer den

pågældende pension, jfr. dog nærværende lovs § 15 og lov nr. 200 af 12. april 1949 § 40.

§ 7.

Stk. 1. Efter indstilling fra de stedlige skolemyndigheder og skoledirektionen kan der af undervisningsministeriet gives en fast ansat lærer tilladelse til at træde uden for nummer uden lønning i begrænset tid, i almindelighed ikke ud over 1 år. Under særlige forhold kan tilladelsen dog udstrækkes til at gælde for indtil 3 år. Sådan tid fradrages ved beregning af alderstillæg og pension.

En lærer, som til de stedlige skolemyndigheder har indgivet andragende om tilladelse til at træde uden for nummer, kan, såfremt de stedlige myndigheder ikke fremsender andragendet til undervisningsministeriet med anbefaling, begære sagen forelagt ministeriet til endelig afgørelse.

Stk. 2. Såfremt en fast ansat lærer, time-lærer eller fast vikar søger tjenestefrihed for at gennemgå en videre uddannelse, der skønnes at være af betydning for hans lærergerning, kan det af vedkommende kommunalbestyrelse — for lærere i landkommunerne med skoledirektionens tilslutning — tillades, at hans tjeneste besørges ved vikar i indtil 2 år. Ud over 2 år kan sådan tilladelse kun gives af ministeren.

§ 8.

Stk. 1. Når en lærer anholdes som mistænkt for eller tiltales for en forbrydelse, såvel som når han har pådraget sig grundet mistanke om et forhold, der betager ham den tillid, som bestridelsen af lærerstillingen kræver, suspenderes han, indtil endelig afgørelse er truffet i sagen. Suspension finder ligeledes sted, når en lærer har gjort sig skyldig i en handling, der gør det betænkeligt vedblivende at lade ham bestride sin tjenestegerning. Suspensionen foretages af undervisningsministeriet; dog kan skoledirektionen (byrådet) foreløbig sætte læreren fra tjeneste, indtil ministeriets afgørelse, der uophødelig skal indhentes, foreligger. Ministeriet skal, så vidt det står til dette, foranledige, at sagens afslutning mest muligt fremskyndes.

Stk. 2. Under suspensionen oppebæres kun $\frac{2}{3}$ af lønningen og af alle almindelige

F. t. l. om lønning m. m. til folkeskolens lærere.

og særlige tillæg. Reduktionen af lønnen sker fra suspensionsdagen, dog således, at tilbagebetaling af allerede forfalden lønning ikke finder sted, for så vidt læreren ikke genindtræder i tjenesten. Ophæves suspensionen derimod, uden at afskedigelse finder sted, foretages der den 1. i den efter ophævelsen følgende måned en endelig regulering af lønnen i forhold til suspensionsperiodens varighed.

Stk. 3. Såfremt sagen, der i medfør af stk. 1, 1. og 2. punktum, har medført suspension, fører til afskedigelse, jfr. § 14, sker der ingen efterbetaling af den tilbageholdte del af lønningen med almindelige og særlige tillæg. Sluttes sagen derimod med bøde, irettesættelse eller advarsel, ydes der ligesom i de tilfælde, hvor sagen afsluttes uden påtale, efterbetaling af den tilbageholdte del, dog ikke for den tid, i hvilken læreren eventuelt ved sit forhold under sagen selv har bevirket dennes forhaling; såfremt forholdene i særlig grad taler derfor, kan der desuden ydes hel eller delvis efterbetaling af mistede ikke-pensionsgivende ydelser af den i § 9, stk. 4, omhandlede art. Bestemmelse om efterbetaling træffes samtidig med sagens afslutning og af den samme myndighed, som afgør sagen, jfr. §§ 13 og 14. Såfremt suspensionen skyldes anholdelse eller tiltale for en forbrydelse, hvori vedkommende findes skyldig, finder efterbetaling ikke sted; der træffes i sådanne tilfælde inden 3 måneder efter domsafsigelsen bestemmelse om, hvorvidt den pågældende skal afskediges.

§ 9.

Stk. 1. Enhver fast ansat lærer er pligtig at gøre midlertidig tjeneste i højere stilling end hans egen inden for det samme skolevæsen.

Stk. 2. Varer sådan tjeneste ikke ud over 4 uger, hvad enten konstitution foreligger eller ikke, får læreren ikke ret til nogen del af den højere stillings indtægter. Varer tjenesten derimod over 4 uger, får den fungerende for hele funktionsperioden foruden sin egen stillings løn ret til forskellen mellem den for hans egen stilling gældende lønning og den lønning, han ville opnå ved udnævnelse i den højere stilling. Alle beløbene beregnes efter de i denne lov fastsatte sats. Ferie- og sygedage inden for

funktionstiden fradrages såvel ved afgørelsen af, om funktionsvederlag skal ydes, som ved vederlagets beregning; fradrag som foran nævnt finder dog ikke sted for den del af funktionsperioden, der strækker sig ud over 3 måneder, dog således at sygedage ud over 4 uger fradrages ved vederlagets beregning. Såfremt der ikke er vakance i stillingen, afholdes udgiften efter de om vikarudgifter i § 47, stk. 2, givne regler.

Stk. 3. Besættes en lærerstilling ved konstitution, oppebærer den, der uden at være tjenestemand konstitueres i stillingen, et vederlag, der højst kan udgøre aspirantlønnen i den pågældende stilling.

Stk. 4. Såfremt der til den stilling, der beklædes midlertidigt efter de i stk. 1-3 angivne regler, er knyttet særlige, ikke-pensionsgivende ydelser, tilfalder disse den fungerende, hvis stillingen er ledig eller dens indehaver suspenderet eller trådt uden for nummer, og det kan af ministeren bestemmes, at sådanne indtægter også i andre tilfælde af funktion eller konstitution helt eller delvis skal tilfalde den fungerende.

§ 10.

Stk. 1. Under den første indkaldelse til aftjening af værnepligt oppebærer en fast ansat lærer af sin lønning med alle almindelige og særlige tillæg fjerdedelen, når han er ugift, halvdelen, når han er gift. Det samme gælder, for så vidt den militære tjeneste forlænges, fordi vedkommende udtages til befalingsmand. Den nedsatte lønning beregnes fra indkaldelsesdagen, og den fulde lønning genindtræder fra hjemsendelsesdagen.

Stk. 2. Under frivillig tjeneste, herunder frivillig uddannelse til befalingsmand, oppebærer læreren ingen lønning for det tidsrum, i hvilket han er fraværende. Denne bestemmelse gælder dog ikke for tjeneste i krigstid eller for tjeneste, der forrettes af hensyn til indtrædende krigsberedskab, eller fordi der skal tilvejebringes en sikringsstyrke.

Stk. 3. En fast ansat lærer, der er ansat som befalingsmand i reserven, oppebærer for det tidsrum, i hvilket han er indkommanderet til militærtjeneste, kun halvdelen af lønningen, indbefattet alle almindelige og særlige tillæg. Falder fraværelsen inden for den pågældendes ordinære ferie, lider han dog intet fradrag.

Stk. 4. Under pligtige genindkaldelser af kortere varighed, bortset fra de i stk. 3 nævnte indkommanderinger, oppebærer læreren fuld lønning.

Stk. 5. Det tidsrum, i hvilket en fast ansat lærer er indkaldt til pligtig militærtjeneste, medregnes i den pågældendes lønningssanciennitet.

Stk. 6. Reglerne i nærværende paragraf kan efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse bringes til anvendelse på aspiranter, timelærere og faste vikarer.

§ 11.

Stk. 1. For så vidt det ugentlige timetal for en fast ansat lærer varigt nedsættes enten på grund af kirkelige forretninger eller af andre grunde, vil lønningen og de dermed forbundne tillæg være at nedsætte efter forholdet mellem lærerens faktiske og det normerede pligtige timetal.

Stk. 2. Lærerinder, der har forsørgerpligt over for børn under 18 år, har, såfremt det er foreneligt med de stedlige tjenesteforhold, adgang til at få den dem påhvilende tjenesteydelse nedsat til indtil halvdelen mod kun at oppebære en forholdsmæssig del af lønningen, indbefattet alle almindelige og særlige tillæg. Sådant nedsættelse kan enten være varig eller på begrænset tid, dog ikke under 1 år. Genoptagelse af fuld tjeneste kan kun ske, når dette kan passe med tjenesteforholdene.

Stk. 3. Ved beregning af pensionsalder medregnes den tid, i hvilken vedkommende har haft nedsat tjeneste, kun med en efter forholdet mellem det faktiske og det normerede pligtige timetal fastsat brøk. Pensionsindtægten opgøres efter den fulde begyndelsesløn i den i lov om lønninger og pensioner m. v. for statens tjenestemænd § 54, stk. 3, nævnte periode, uanset om der i denne har været udført fuld eller nedsat tjeneste, samt efter det antal alderstillæg, som i nævnte periode ville være tilkommet den pågældende, såfremt de tjenestear, i hvilke der har været nedsat tjeneste, kun medregnedes i det foran angivne forhold.

§ 12.

Stk. 1. Der tilstås fast ansatte lærerinder, aspiranter, timelærerinder og faste vikarer tjenestefrihed i indtil 6 uger efter barne-

fødsel, hvilken tjenestefrihed ikke noteres som sygedage, jfr. § 47, stk. 3. De perioder, hvori pågældende i øvrigt er fraværende fra tjenesten på grund af utjenstdygtighed som følge af svangerskab eller barnefødsel, noteres som sygedage, og tilsvarende gælder, hvis pågældende ved lægeattest godtgør, at hun ikke uden skade for fostret kan udføre sin tjeneste. Undervisningsministeren bemyndiges til ved det i § 47, stk. 3, omtalte reglement at give adgang for pågældende til at få fradraget for de i 2. punktum omhandlede fraværelser som følge af svangerskab og fødsel opgjort og afregnet, når hun som tjenstdygtig vender tilbage til tjenesten.

Stk. 2. Andre lærerinder oppebærer ingen lønning under fraværelse af de i stk. 1 nævnte grunde.

§ 13.

Stk. 1. En fast ansat lærer, aspirant, timelærer eller fast vikar, for hvis vedkommende der sker tjenstlig indberetning til overordnet myndighed angående en tjenesteforseelse eller et forhold, der antages at falde ind under straffelovgivningen, har ret til at blive gjort bekendt med en skriftlig fremstilling af de faktiske forhold vedrørende det passerede. Han skal i sagen afgive en udtalelse, som kan bestå i en påtegning om, at fremstillingen erkendes at være rigtig, eller i sager, der er så alvorlige, at det må forudsættes, at forhør vil blive afholdt, af påtegningen „læst“. Læreren kan kræve udleveret en genpart af fremstillingen.

Stk. 2. Når disciplinær undersøgelse indledes mod læreren for tjenstlig forseelse, udpeges en forhørsleder efter nærmere af ministeren fastsatte regler.

Stk. 3. Læreren er berettiget til at give møde med en bisidder, hvorom han må gøres bekendt ved indvarslingen til det første forhør; sådan indvarsling skal ske med passende frist; ministeren giver regler for, hvem der kan optræde som bisidder. Som bisidder kan anvendes en sagfører. Såfremt undersøgelsen afsluttes uden iken-delse af disciplinærstraf, jfr. § 14, vil lærerens rimelige udgifter til bisidder være at godtgøre ham af byrådet (kommunalbestyrelsen) — for landkommunernes vedkommende af skoledirektionen. I andre tilfælde vil der efter ministerens nærmere be-

stemmelse kunne ydes den pågældende lærer hel eller delvis dækning af de nævnte udgifter, hvis disse ellers ville komme til at stå i åbenbart misforhold til lærerens forseelse. Har en lærer under en disciplinærsag på egen hånd fremskaffet beviser, vil de hertil medgæede udgifter efter ministerens bestemmelse kunne godtgøres ham helt eller delvis, når han skønnes at have haft rimelig grund til at fremskaffe beviserne. Godtgørelsen udredes også i disse tilfælde af henholdsvis byrådet (kommunalbestyrelsen) og skoledirektionen, jfr. ovenfor. Godtgørelser efter nærværende stykke udredes som administrationsudgifter, jfr. for skoledirektionernes vedkommende lov nr. 200 af 12. april 1949 § 31, stk. 1, nr. 1, og § 31, stk. 2.

Stk. 4. Under forhørene har læreren ret til at lade føre vidner og kan afgive skriftlige indlæg, til brug ved udfærdigelsen af hvilke han kan kræve udskrift af forhørsprotokollen samt afskrift af samtlige til denne knyttede bilag eller adgang til at gennemgå disse. Bisidderne har ret til at yde læreren bistand under forhørene samt gennem udfærdigelsen af skriftlige indlæg.

Ved henvendelse til byrådet (kommunalbestyrelsen) — for landkommunerne til pågældende skoledirektion — har vedkommende forhandlingsberettigede lærerorganisation ret til at blive gjort bekendt med den afgørelse, der er truffet på grundlag af det ved den tjenstlige undersøgelse tilvejebragte materiale.

Stk. 5. Andre lærere, kommunalbestyrelsens, skolekommissionens og skoledirektionens medlemmer er pligtige på forlangende at lade sig afhøre, og forhørslederen vil kunne forlange udtalelser afgivet på ære og samvittighed. Vidnesbyrd kan dog nægtes, når besvarelsen af det stillede spørgsmål må forudsættes at ville udsætte vidnet selv for tab af borgerlig agtelse eller velfærd.

Stk. 6. Såfremt det må antages, at sagen slutter med afskedigelse, påhviler det undervisningsministeriet, forinden anvendelse af sådan disciplinærstraf finder sted, at give vedkommende forhandlingsberettigede organisation meddelelse om sagens stilling, således at der kan gives en repræsentant for organisationen lejlighed til en mundtlig drøftelse af sagen med ministeriet, forinden endelig afgørelse i strafsørgsmålet træffes.

Stk. 7. Hvis læreren er mistænkt for et

forhold, der antages at falde ind under straffelovgivningen, kan han forlange undersøgelsen henvist til retten.

Stk. 8. En lærer, hvem der er tildelt en disciplinær straf uden forudgående tjenstligt forhør, jfr. § 14, kan anmode byrådet (kommunalbestyrelsen) — for landkommunernes vedkommende skoledirektionen — om iværksættelse af en tjenstlig undersøgelse; en sådan anmodning vil dog kun kunne imødekommes, såfremt den er anbefalet af vedkommende forhandlingsberettigede lærerorganisation.

§ 14.

Stk. 1. Som disciplinær straf for tjenstlig forseelse vil der kunne anvendes advarsel, irrettesættelse, bøde, der dog ikke må overstige $\frac{1}{2}$ måneds løn, eller afskedigelse.

Stk. 2. Bøde kan idømmes for købstædernes vedkommende af byrådet, for landkommunernes af skoledirektionen; dog kan bøde over 50 kr. kun anvendes som straf med undervisningsministeriets samtykke og kræver, at forhør forinden er afholdt i overensstemmelse med § 13, hvis der ikke foreligger en uforbeholden skriftlig tilståelse, i hvilken læreren vedgår de faktiske momenter i det påsigtede forhold og erkender sig skyldig i en tjensteforseelse. En af et byråd eller en skoledirektion truffen beslutning om disciplinær straf kan altid forelægges undervisningsministeriet til endelig afgørelse. Ikendte bøder kan indeholdes i lønnen; de tilfalder den pågældende skolefond.

Stk. 3. Afskedigelse for de i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd §§ 60 og 61 nævnte forhold eller i øvrigt som straf for en tjensteforseelse kan, når forholdet ikke er fastslået ved dom, aldrig finde sted uden efter forudgående tjenstligt forhør.

§ 15.

Stk. 1. En lærer eller pensionist kan for domstolene indbringe ethvert ham vedrørende spørgsmål om krav begrundet i lovbestemmelser om lønning, pension eller ventepenge. Sag kan dog ikke rejses, hvis den pågældende ikke har gjort skriftlig indsigelse over for styrelsen inden 6 måneder efter beløbets udbetaling eller nægtelse af udbetaling og udtaget stævning inden 6 måneder efter modtagelsen af undervisningsministeriets svar, der skal foreligge

senest 3 måneder efter, at den skriftlige indsigelse er rejst over for pågældende styrelse. Disse frister gælder dog ikke, for så vidt sagen angår pensionsspørgsmål. Ministeriet kan dispensere fra de ovennævnte tidsfrister for fremsættelse af den skriftlige indsigelse over for styrelsen samt for udtagelse af stævning.

Stk. 2. Såfremt der fra myndighedernes side sker for stor udbetaling til lærere, pensionister eller sådanne efterladte — være sig egentlig lønning, særlige tillæg, honorar, ventepenge, pensioner, efterindtægt m. v. — kan det for meget udbetalte beløb kun kræves tilbagebetalt, når krav herom rejses over for den pågældende inden 15 måneder efter udbetalingen; denne frist gælder dog ikke, når og så længe den urigtige udbetaling skyldes fejlagtige eller manglende oplysninger fra den pågældendes side.

§ 16.

Når en lærer beskyldes for uretskaffenhed i tjenestegerningen, eller der fremsættes ærerørige beskyldninger mod ham, kan det af ministeriet pålægges ham at fralægge sig beskyldningen ved dom.

Såfremt forholdene taler derfor, kan undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren bestemme, at der af statskassen ydes læreren hel eller delvis godtgørelse af eventuelle udgifter ved retssagen.

§ 17.

Stk. 1. Lærerorganisationer kan opnå forhandlingsret, der berettiger dem til at træde i forhandling med undervisningsministeriet om ethvert spørgsmål af tjenstlig eller økonomisk art vedrørende hele standen eller enkeltmand inden for samme, herunder spørgsmål om enkeltmands udnævnelse eller afskedigelse. Denne adgang til forhandling omfatter dog ikke spørgsmål om arbejdsledelsen.

Stk. 2. Så længe der inden for folkeskolen efter de oplysninger, som foreligger for undervisningsministeriet, består en organisation eller et forbund af organisationer, som giver adgang til alle i folkeskolen ansatte, herunder vinterlærere, aspiranter, timelærere og faste vikarer, som ikke giver adgang til andre end nuværende og forhenværende ansatte, og som følger sådanne regler ved valg, at der sikres mindretallene

(forbundets forskellige hovedgrupper) en passende repræsentation under forhandlingerne med ministeriet, anerkendes denne organisation eller dette forbund, for så vidt den eller det overvejende repræsenterer de i folkeskolen ansatte, som indehaver af forhandlingsretten.

Undervisningsministeren kan til enhver tid forlange, at de anerkendte organisationer ved indsendelse af de nødvendige oplysninger godtgør deres ret til vedvarende at nyde anerkendelse. Sådanne oplysninger skal altid indsendes, når der foretages principielle ændringer i de for de pågældende organisationer gældende love.

Under tilsvarende betingelser kan der gives foreningen af lærere ved de kommunale gymnasieskoler forhandlingsret.

Stk. 3. Til den anerkendte organisation afgives til drøftelse forslag til ændringer i love og andre bestemmelser af almindelig karakter, som vil medføre forandringer i bestående lønningsregler, den normerede undervisningstid, de ansattes personlige retlige stilling i folkeskolen og lignende tjenstlige økonomiske forhold.

De i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd §§ 22 og 23 indeholdte regler finder tilsvarende anvendelse inden for lærerlønningslovens område.

Stk. 4. Forhandlinger kan føres mundtligt eller skriftligt. De nærmere regler fastsættes af ministeren.

Stk. 5. Den almindelige ret, som enhver forening eller enkeltmand har til at henvende sig til ministeriet, berøres ikke af disse regler.

§ 18.

Når nye lønningslove træder i kraft, bortfalder ethvert krav, der støttes på ældre om lærernes vederlag af det offentlige givne love og lignende bestemmelser.

§ 19.

Såfremt en fast ansat lærer af helbredshensyn eller af anden ham utilregnelig årsag overgår til lavere lønnet lærerstilling i folkeskolen, kan ministeren tilstå ham et personligt tillæg, der højst udgør forskellen mellem den af ham i den hidtidige stilling oppebårne og den i den nye stilling opnåede pensionsgivende lønning, dog ikke ud over forskellen i samlet indtægt fra det offentlige i de to stillinger.

§ 20.

Personlige tillæg af den i §§ 19 og 48 omhandlede art bortfalder ganske eller delvis ved opnåelse af alderstillæg eller højere lønning enten i henhold til nye lønningslove eller ved overgang til højere lønnet stilling. Ministeren er bemyndiget til at dispensere fra denne regel, for så vidt det personlige tillæg er tilstået i henhold til § 19.

§ 21.

Stk. 1. Udbetaling af de i denne lov fastsatte lønninger, pensioner m. v. sker efter følgende regler:

a) Lønningerne udbetales for de i denne lov fastsatte lønningers vedkommende månedlig og forud ved hver måneds begyndelse efter nærmere af ministeren fastsatte bestemmelser.

b) Ventepenge og pensioner udbetales af skolefonden månedlig og forud ved hver måneds begyndelse.

Stk. 2. Dersom udbetalingsdagen falder på en helligdag, skal udbetalingen finde sted på den sidste søgnedag i den foregående måned. Søgnedage, på hvilke det udbetalende kontor er lukket i henhold til lov, anordning eller ministeriel bekendtgørelse, sidestilles i denne henseende med helligdage. Lærerens død eller afskedigelse, efter at sådan udbetaling har fundet sted, men før månedens udløb, medfører ikke noget krav på tilbagebetaling af det for den efterfølgende måned forudbetalte beløb. Hvis efterindtægt oppebæres, vil beløbet dog være at udligne i efterindtægten.

Stk. 3. Dødsfald eller uansøgt afgang i den måned, for hvilken udbetaling har fundet sted, medfører ikke tilbagebetaling af nogen del af det forud oppebårne månedsbeløb.

Stk. 4. Ved udregning af det månedlige beløb for de enkelte lønningsdele eller af andre ydelser til lærere eller pensionister såvel som af fradrag i lønning eller pension forhøjes brøkdele af øre til hel øre.

§ 22.

Stk. 1. Ved udnævnelse til en lærerstilling regnes lønningen fra den dato, fra hvilken ansættelsen ifølge ansættelsesbrevet er at regne. Ansættelsen skal altid ske fra den 1. i en måned.

Stk. 2. En lærer, der ansættes fast i et embede, er pligtig at tiltræde dette senest

14 dage efter den dato, fra hvilken ansættelsen regnes; han er forpligtet til efter regler, fastsat af undervisningsministeren, selv at afholde udgiften til vikar i tidsrummet mellem ansættelsesdatoen og tiltrædelsen.

§ 23.

Udbetaling af egenpension eller ventepenge tager sin begyndelse fra udløbet af det tidsrum, for hvilket udbetaling af løn har fundet sted; såfremt den pågældende imidlertid ved afskedigelsen står uden for nummer eller af anden grund ikke oppebærer lønning, tager ovennævnte udbetaling sin begyndelse fra afskedigelsen. Enkepension og børnepension kommer til udbetaling, når det tidsrum er udløbet, for hvilket der er udbetalt efterindtægt (jfr. dog § 76 i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd), eller, hvis sådan ikke er udbetalt, fra dagen efter den sidste dag, for hvilken der er udbetalt lønning, ventepenge eller pension til læreren.

§ 24.

Stk. 1. Fast ansatte lærere kan opnå lønforskud efter de for statens tjenestemænd gældende regler. Lønforskuddet bevilges af det skoleråd, under hvilket den pågældende lærer hører, og afholdes af skolefonden. Renter og afdrag indeholdes af den myndighed, der foretager udbetalingen af lønningen, eventuelt pensionen. De nærmere regler i henhold til bestemmelserne i dette stykke gives af undervisningsministeren, der har de finansministeren ved de tilsvarende bestemmelser i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd tillagte beføjelser.

Stk. 2. Fast ansatte lærere kan give forskrivninger på deres løn efter de samme regler og inden for de samme grænser, som gælder for statstjenestemænd. Dette gælder også med hensyn til forskrivninger på efterindtægt, ventepenge og pension samt de ved en lærers fratreden til udbetaling forfaldne pensionsbidrag.

Stk. 3. Bortset herfra kan endnu ikke udbetalt lønning, efterindtægt, ventepenge og pension ikke bortgives, sælges eller pantsættes. Tilsvarende gælder de ved en lærers fratredelse til udbetaling forfaldende pensionsbidrag. Med hensyn til udlæg og arrest

i de nævnte ydelser gælder reglerne i lov om rettens pleje §§ 513 og 614.

§ 25.

Stk. 1. Der tillægges lærere ved landsbyordnede skoler tjenestebolig.

Stk. 2. For andre lærere end de i stk. 1 nævnte kan der indrettes tjenestebolig. Ved indførelsen af købstadskoleordning i en landkommune fastsættes det ved skoleplanen, om og i hvilket omfang der skal indrettes tjenesteboliger ved skolen. Undervisningsministeren kan med tilslutning fra pågældende kommunalbestyrelse bestemme, at der ved nyopførte skoler i købstadkommuner indrettes tjenestebolig for lederen. Bestående tjenesteboliger ved købstadskoler må kun nedlægges, når det er nødvendigt af hensyn til skolens tarv og undervisningsministeren giver samtykke dertil.

Stk. 3. Lærerne er forpligtede til at bebo de dem tillagte tjenesteboliger, medmindre kommunalbestyrelsen fritager dem derfor. Tjenesteboliger må ikke benyttes som erhvervsboliger.

Stk. 4. Hvor tilvejebringelse af bolig er forbundet med særlige vanskeligheder, kan ministeren midlertidigt dispensere fra kravet om indretning af tjenestebolig.

Stk. 5. Undervisningsministeren fastsætter de nærmere regler for tjenesteboligens størrelse og indretning.

§ 26.

Stk. 1. For tjenestebolig med eller uden have fradrages i lønnen et boligbidrag, der fastsættes under hensyn til boligens størrelse, alder, kvalitet og udstyr.

De nærmere regler om bidragets fastsættelse udfærdiges af undervisningsministeren efter stedfunden forhandling med den pågældende forhandlingsberettigede organisation og efter indhentet udtalelse fra finansministeren. Ændringer i bidragets størrelse kan gennemføres efter regler, der på tilsvarende måde fastsættes af undervisningsministeren. Der kan i enkelte tilfælde efter indhentet udtalelse fra finansministeren dispenseres fra de fastsatte satser, når særlige forhold måtte gøre en lejenedsættelse rimelig.

Stk. 2. Den ydre og indre vedligeholdelse af tjenesteboliger påhviler kommunen. Skatter og afgifter, som efter loven påhviler

ejendommen, udredes af kommunen. Læreren er pligtig at vedligeholde en til boligen hørende have.

Stk. 3. Over tjenestebolig og have afholdes årligt syn efter regler, der fastsættes i en af undervisningsministeren udfærdiget instruks for tjenesteboligers forsvarlige behandling. I instruksens fastsættes tillige regler for tjenesteboligens aflevering i forsvarlig stand ved lærerens forflyttelse eller afgang samt straffebestemmelser for misligholdelse af instruksens.

§ 27.

Stk. 1. For den et lærerembede tillagte jordlod beregnes der et årligt fradrag i lønnen. Dette fradrag fastsættes af ministeren efter indstilling af kommunalbestyrelsen under særlig hensyntagen til passende forrentning af den værdi, jordlodden ansættes til, og under hensyntagen til, at skatter og afgifter udredes af kommunen; jordens værdi må ikke ansættes til mere, end hvad den er værd som landbrugjord. Ny fastsættelse af fradraget kan efter lærerens eller kommunalbestyrelsens forlangende finde sted efter hver ordinær vurdering til ejendomsværdi.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen har ret til at kræve afløsning af jordlodden. Såfremt læreren gør indsigelse imod afløsningen, kan spørgsmålet herom indbringes for undervisningsministeren, der har den endelige afgørelse.

§ 28.

Skolens rengøring og opvarmning sker ved kommunens foranstaltning.

§ 29.

Når en lærer forflyttes, er han berettiget til at benytte den til hans hidtidige embede knyttede tjenestebolig, indtil eftermanden er kaldet, mod at stille mindst 1 beboelsesværelse til rådighed for den, der midlertidigt skal beklæde embedet. Samme ret har den lærer, der afskediges med pension. Såfremt embedet nedlægges, eller tjenesteboligen inddrages, gælder denne benyttelsesret 6 uger fra forflyttelsens eller afskedigelsesdag. For det tidsrum, i hvilket en lærer i henhold til nærværende paragraf benytter en tjenestebolig efter sin fratræden af stillingen, kan der, såfremt den pågældende i henhold til 1. punktum har måttet

afgive dispositionsretten over en del af boligen, indrømmes et fradrag i boligbidraget efter § 26, stk. 1.

§ 30.

Stk. 1. Forflyttes en fast ansat lærer til et andet opholdssted, kan der tilstås ham godtgørelse af befordringsudgifter for egen person og husstand samt af dokumenterede fragtudgifter til jernbanetransport (eventuelt skibstransport) af bohavet. Herudover kan der til bestridelse af de øvrige med bohavets flytning forbundne udgifter til gifte mandlige lærere ydes et beløb, der til enhver tid fastsættes af undervisningsministeren i overensstemmelse med de for statstjenestemændene gældende regler som en procentdel af den af læreren umiddelbart før forflyttelsen (forfremmelsen) oppebårne årlige lønning med tillæg af det for det tidligere og det nye opholdssted fastsatte årlige stedtillæg. Tilsvarende gælder andre lærere, såfremt de pågældende har hjemmeværende børn under 18 år eller er over 40 år — for gifte lærerinder jfr. dog nedenfor. Såfremt lærerens rimelige flytteudgifter ikke herved kan dækkes, kan efter skoledirektionens nærmere bestemmelse udgifterne til bohavets flytning godtgøres efter regning.

Til lærere, der ikke opfylder betingelserne for at opnå den foran nævnte procentgodtgørelse, ydes på tilsvarende måde godtgørelse efter regning, idet gifte lærerinder dog altid vil kunne opnå halv procentgodtgørelse. Til gifte lærerinder godtgøres halvdelen af de samlede befordringsudgifter, der efter de i dette stykke omhandlede regler ville kunne ydes en gift mandlig lærer. Ved beregningen af de omhandlede godtgørelser bortset fra befordringsudgifter for egen person og husstand vil der være at fradrage $\frac{1}{5}$. Såfremt flytteudgiften står i misforhold til lærerens løn, bør befordringsgodtgørelsen nedsættes; i sådant tilfælde forelægges sagen for ministeriet. Disse regler gælder også ved forflytninger samtidig med en lærers tilbagekomst fra militærtjeneste, eller efter at han har stået uden for nummer eller har været på ventepenge.

Det nævnte fradrag foretages dog ikke for gifte lærere, der forflyttes samtidig med hjemsendelsen fra pligtig militærtjeneste.

Stk. 2. For så vidt forflyttelsen skyldes forfremmelse, kan der ydes godtgørelse efter

reglerne i stk. 1, dog uden fradrag af $\frac{1}{5}$. Endvidere kan der ud over de i stk. 1 omhandlede ydelser til gifte mandlige lærere samt til andre lærere, såfremt de sidstnævnte har hjemmeværende børn under 18 år — for gifte lærerinder jfr. dog nedenfor — tilstås en godtgørelse på 2 pct. af den umiddelbart før forflyttelsen (forfremmelsen) oppebårne årlige lønning. Til andre lærere, herunder gifte lærerinder, kan der tilstås en godtgørelse på 1 pct. af de omhandlede lønningsbeløb, jfr. dog stk. 3. Godtgørelsen ydes ikke til ugifte under 25 år. Endvidere kan der tilstås godtgørelse for eventuelt huslejetab, dog ikke over 20 pct. af lønningen for vedkommende tidsrum, eller for udgifter foranlediget ved dobbelt husførelse, dog højst $\frac{3}{4}$ af dagpengene for udstationering for vedkommende lønningsklasse og i alt ikke over 20 pct. af et års lønning. Godtgørelsen for huslejetab beregnes altid, som om lejemålet var indgået med sædvanligt opsigelsesvarsel, selv om lejemålet er indgået for længere tidsrum. Undervisningsministeren er dog bemyndiget til i særlige tilfælde at foretage afvigelser fra disse begrænsninger.

Stk. 3. Er samlevende ægtefæller begge tjenestemænd, kan hver kun oppebære halvdelen af den i stk. 1 og stk. 2, 1. punktum, omhandlede godtgørelse, beregnet efter den højeste lønning. Den i stk. 2, 2. punktum, omhandlede procentgodtgørelse kan de tilsammen kun oppebære med 2 pct. af den højestlønnedes lønning. Samgifte tjenestemænd kan ikke oppebære godtgørelse for dobbelt husførelse.

Stk. 4. Flyttegodtgørelse vil ikke kunne tilstås, hvis der er forløbet mindre end 3 år siden den sidste med flyttegodtgørelse forbundne forflyttelse. I tilfælde af forfremmelse kan der altid ydes godtgørelse uden hensyn til tidligere flyttegodtgørelser.

Undervisningsministeren er dog bemyndiget til i særlige tilfælde at foretage afvigelser fra den foran nævnte begrænsning.

Stk. 5. Såfremt en lærer, uden at forflyttelse foreligger, må indflytte i eller udflytte af en anvist tjenestebolig, kan der af skoledirektionen tilstås ham en godtgørelse i overensstemmelse med foranstående regler. For så vidt ind- eller udflytningen er beordret og uden at være forbundet med forfremmelse og der ikke foreligger et af

de i stk. 1, næstsidsste punktum, omhandlede tilfælde, kommer bestemmelsen i stk. 4 ikke til anvendelse, og den i stk. 2, 2. og 3. punktum, omhandlede procentgodtgørelse vil kunne beregnes således: for gifte mandlige lærere 6 pct., for andre lærere 3 pct., dog hvis læreren er under 25 år kun 1 pct. af den umiddelbart før flytningen oppebårne årlige lønning.

Stk. 6. Når en lærer ved sin afgang med pension eller enken efter en lærer ved dennes død skal fraflytte en tjenestebolig, kan der ydes en godtgørelse svarende til 35 pct. af de ifølge § 26, stk. 1, fastsatte årlige boligbidrag.

Stk. 7. De nærmere regler for beregningen af de omhandlede godtgørelser fastsættes af ministeren, efter hvis bestemmelse reglerne i stk. 1-5 kan bringes til anvendelse, når statens eller folkekirkens tjenestemænd eller lærere fra Københavns kommunes skolevæsen eller fra en anerkendt privatskole ansættes i folkeskolen.

Stk. 8. Efter tilsvarende regler som foran anført kan der efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse ydes flyttegodtgørelse til aspiranter, timelærere og faste vikarer.

Stk. 9. Udgiften udredes af skolefonden for den skolerådskreds, hvortil forflyttelsen sker, eller, i det i stk. 5 og 6 omtalte tilfælde, hvor læreren er ansat.

§ 31.

Stk. 1. En lærer kan kun have beskæftigelse uden for folkeskolen, for så vidt og i det omfang det er foreneligt med den samvittighedsfulde udførelse af hans pligter som lærer og med den for stillingen nødvendige agtelse og tillid.

Stk. 2. Læreren skal skriftligt gøre anmeldelse for skoledirektionen (byrådet), inden han kan:

- påbegynde en forretnings- eller erhvervsvirksomhed,
- overtage en uden for folkeskolen liggende beskæftigelse, der ikke er af midlertidig karakter, og hvortil der er knyttet vederlag.
- indtræde i en bestyrelse eller et repræsentantskab for et selskab af erhvervmæssig karakter.

Stk. 3. For så vidt det skønnes, at det vil stride mod de i denne paragrafs stk. 1 nævnte hensyn, at læreren overtager den anmeldte beskæftigelse, meddeles det ham inden 4 uger efter, at anmeldelse er indgået, at det er ham forbudt at overtage posten. Læreren kan forlange en i så henseende truffet afgørelse forelagt ministeren.

Stk. 4. Skulle det vise sig, efter at en beskæftigelse er overtaget, enten at de omstændigheder, som har været afgørende for sagens bedømmelse, ændres væsentligt, eller at der allerede ved overtagelsen forelå omstændigheder, som, hvis de havde været oplyst, ville have medført et forbud, kan ministeren på et hvilket som helst tidspunkt pålægge læreren, at han skal frigøre sig for beskæftigelsen.

Stk. 5. En fast lærer i folkeskolen kan ikke tillige indtage nogen med pensionsret forbunden stilling i staten, en kommune, et koncessioneret selskab eller anden offentlig virksomhed.

Forening af pensionsberettigende stillinger, der er indtrådt før 1. juli 1931, berøres dog ikke af bestemmelsen i dette stykkes 1. punktum.

§ 32.

For de kommunale skoler fastsættes følgende lønningsklasser:

1. lønningsklasse:

Lønning 11 220 kr. årlig, stigende hvert 2. år med 540 kr. indtil 15 000 kr.
Hertil henføres småbørnslærerinder.

2. lønningsklasse:

Lønning 12 840 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 1 080 kr. indtil 15 000 kr. og derefter hvert 3. år med 1 200 kr. indtil 17 400 kr.

Hertil henføres lærere ved de kommunale skoler i købstæderne og de købstadordnede skoler i landkommunerne.

De til denne lønningsklasse henførte lærere oprykkes, såfremt deres tjenstlige forhold i enhver henseende har været tilfredsstillende, til 4. lønningsklasse fra det tidspunkt, da de i 3 år har oppebåret slutløn i nærværende lønningsklasse.

I tvivlstilfælde afgør undervisningsministeren, om betingelserne for oprykning i 4. lønningsklasse er til stede.

3. lønningsklasse:

Lønning 12 840 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 1 080 kr. indtil 15 000 kr., derefter hvert 3. år med 1 200 kr. indtil 17 400 kr. og derefter hvert 3. år med 1 500 kr. til 20 400 kr.

Hertil henføres lærere ved de kommunale skoler i landkommunerne og de landsbyordnede skoler i købstadkommunerne.

Til enelæreren og den førstelærer, der har ledelsen af vedkommende skole, ydes der et personligt løntillæg, der beregnes pr. klasse, parallelklasserne medregnet, med 80 kr. årligt for hver klasse. Tillægget reguleres efter de for finanslovhonorarer gældende regler. Er der til skolen knyttet en forskole, medregnes dennes klasser til hovedskolen, når dennes leder også har lederforretningerne for forskolen, enten fordi forskolen har lokaler i hovedskolens bygningskompleks eller i henhold til særlig truffen bestemmelse; i tvivlstilfælde afgør undervisningsministeren, om betingelserne for at oppebære ledertillæg er til stede.

4. lønningsklasse:

Lønning 18 900 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 1 500 kr. indtil 21 900 kr.

Hertil henføres overlærere ved de kommunale skoler i købstæderne og de købstadordnede skoler i landkommunerne.

5. lønningsklasse:

Lønning 20 400 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 1 500 kr. indtil 23 400 kr.

Hertil henføres viceinspektører og konsulenter for særundervisningen, jfr. §§ 25 og 26 i lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn.

6. lønningsklasse:

Lønning 22 500 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 1 500 kr. indtil 27 000 kr.

Hertil henføres skoleinspektører og konsulenter for særundervisningen, jfr. §§ 25 og 26 i lov nr. 200 af 12. april 1949 om det kommunale skolevæsens styrelse og tilsyn.

Såfremt det overdrages en af kommunens skoleinspektører i forbindelse med denne stilling at bestride forretningerne som leder af kommunens samlede skolevæsen, tillægges der ham et pensionsgivende honorar, hvis størrelse fastsættes på skoleplanen. Der ydes sædvanlig refusion fra statskassen i forhold til dette honorar.

7. lønningsklasse:

Lønning 25 800 kr. årlig, stigende hvert 3. år med 2 100 kr. indtil 30 000 kr.
Hertil henføres amtsskolekonsulenter.

8. lønningsklasse:

Lønning 33 000 kr. årlig, stigende efter 3 år til 35 100 kr.
Hertil henføres skoledirektører.

§ 33.

Stk. 1. Antallet af viceinspektørembeder fastsættes således, at der ved hver skole, der normalt har mindst dobbelt klasserække hele skolen igennem, bortset fra de to ældste klasser i eksamensskolen og ældste klasse i den eksamensfri mellem-skole, normeres en stilling som viceinspektør for hver dobbelte klasserække, dog at der altid normeres en stilling som viceinspektør for hver 500 børn.

Stk. 2. Timelærere og faste vikarer, der er ansat i en på skoleplanen normeret stilling af den angivne art, lønnes for fuldt timetal efter den for aspiranter gældende regel, jfr. § 42, stk. 5, i forhold til lønningen i 2. lønningsklasse. Undervises der i et mindre timetal, beregnes lønnen i forhold hertil, dog at lønnen udgør mindst $\frac{3}{4}$ af lønningen for fuldt timetal under forudsætning af, at vedkommende står til rådighed i et timetal svarende hertil.

Stk. 3. For andre timelærere og vikarer end de i stk. 2 nævnte fastsættes vederlaget efter derom af undervisningsministeriet givne regler.

Stk. 4. Lærere ved biskoler, pøgeskolelærerinder og vinterlærere lønnes efter den i 1. lønningsklasse angivne lønning, idet der for vinterlæreres vedkommende ydes forholdsmeæssig lønning.

Stk. 5. For faglærere fastsættes vederlaget efter derom af undervisningsministeriet givne regler.

§ 34.

Stk. 1. Lærere ved de til statens seminarier knyttede kommunale øvelsesskoler i landkommunerne aflønnes efter de i 3. lønningsklasse anførte lønninger, hvorhos der ydes dem et honorar, hvis størrelse fastsættes på finansloven.

Stk. 2. Såfremt skolen ikke i sin helhed benyttes som øvelsesskole, fastsætter undervisningsministeren, hvor stort et antal af

lærerstillingerne der skal aflønnes efter reglerne i stk. 1. Bestemmelsen herom optages på kommunens skoleplan.

Stk. 3. Har benyttelsen af skolen til øvelsesskole midlertidig karakter, kan der tillægges de lærere, der har arbejde med seminarieelevernes praktiske uddannelse, et honorar, hvis størrelse fastsættes på finansloven.

Stk. 4. Der kan tillægges de lærere ved et statsseminariums kommunale øvelsesskoler i en købstadkommune, der har arbejde med seminarieelevernes praktiske uddannelse, et honorar, hvis størrelse fastsættes på finansloven.

§ 35.

Stk. 1. For rektorer, lektorer og adjunkter ved de kommunale gymnasieskoler kommer de til enhver tid for de tilsvarende tjenestemænd ved statsskolerne gældende lønsatser og regler om aspiranttid, beregning af tjenestealder, pligtigt timetal og betaling for overtimer til anvendelse.

Stk. 2. Der tillægges rektorer bestillings- og repræsentationstillæg efter de for rektorer ved statens gymnasieskoler gældende regler.

§ 36.

Undervisningsministeren kan efter indstilling fra kommunalbestyrelsen for en kommunes hele skolevæsen eller dele deraf godkende højere lønninger end de i §§ 32-35 fastsatte. Sådanne forhøjelser kan dog ikke medføre nogen forhøjelse af statens udgifter til lærerlønninger, ligesom de ikke kommer i betragtning ved pensionsberegningen.

§ 37.

Stk. 1. Det pligtige antal undervisningstimer for folkeskolens lærere er 36 ugentlige timer. Med dette som udgangspunkt kan begrænsning i timetallet ske under følgende forhold:

a) Ved bestemmelse på skoleplanen fastsætter ministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen skoleinspektørens og viceinspektørens pligtige timetal.

b) Undervisningsministeren er bemyndiget til at fastsætte regler for nedsættelse i det pligtige timetal ved særlig krævende undervisning og hjemmearbejde med stil- og opgaverrettelse i de store klasser, i eksamensskolen for de 2 sidste klasser før den afsluttende eksamen, i den eksamensfri

mellemskole i sidste klasse og endelig i særklasser for børn, der ikke kan følge den almindelige undervisning. Endvidere bemyndiges undervisningsministeren til at indrømme nedsættelse i det pligtige timetal for førstelærere ved landsbyordnede skoler på 7 klasser eller derover.

Stk. 2. Pålægges det ved undervisningsplanen en lærer at undervise ud over det for ham gældende pligtige timetal, ydes der ham derfor et vederlag under hensyn til det overskydende timetal, beregnet efter nærmere af undervisningsministeren fastsatte regler.

§ 38.

Stk. 1. Foruden de foran fastsatte lønninger tilkommer der de i §§ 32-35 nævnte lærere stødtillæg efter de i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd indeholdte regler. De fastsatte lønninger er endvidere underkastet regulering efter de i samme lovs §§ 87 og 88 indeholdte regler.

Stk. 2. Pensioner til pensionister i folkeskolen og til tjenestemænds efterladte samt ventepenge reguleres efter reglerne i § 89 i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

§ 39.

De i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd kap. 2 og 3 indeholdte bestemmelser om pension og efterindtægt finder tilsvarende anvendelse for folkeskolens tjenestemænd og deres efterladte.

§ 40.

Stk. 1. Ved beregning af pensionsalder regnes et år, i hvilket en lærer ved en biskole eller en pøgeskole i gennemsnit har undervist under 24 ugentlige timer, for $\frac{2}{3}$ år, og tjeneste som vinterlærer efter det fyldte 35. år medregnes med $\frac{1}{2}$ år for hver fulde vinter.

Stk. 2. Vinterlæreres efterladte opbærer efterindtægt efter de for tjenestemænd gældende regler, såfremt den pågældende ved sin død var fyldt 24 år.

§ 41.

Det i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd § 50 omhandlede pensionsbidrag, der beregnes af den læreren tillagte lønningsindtægt, jfr. samme lovs § 51, tilfalder statskassen.

§ 42.

Stk. 1. Den første ansættelse i tjenestemandstilling i folkeskolen er betinget af mindst 2 års tilfredsstillende aspirant-tjeneste.

Stk. 2. Fast ansættelse i en stilling som første- eller enelærer eller som øvelsesskolelærer eller antagelse som aspirant til en sådan stilling er betinget af, at den pågældende på en efter skolekommissionens skøn tilfredsstillende måde har virket 2 år i anden lærerstilling i folkeskolen eller som lærer ved en anerkendt privat skole eller har fast ansættelse i en af statens lærerstillinger.

Stk. 3. Har den pågældende forud været timelærer eller fast vikar, i begge tilfælde med mindst $\frac{2}{3}$ af fuldt timetal, kan denne tjeneste træde i stedet for aspiranttjeneste i den tilsvarende tid. Tjeneste som løs vikar kan efter undervisningsministeriets bestemmelse, der træffes under hensyntagen til de løse vikariaters længde og timetal, træde i stedet for aspiranttjeneste.

Stk. 4. Tjeneste i en af statens lærerstillinger eller lærervirksomhed ved en anerkendt privat skole kan efter regler, fastsat af ministeren, for den tilsvarende tid træde i stedet for aspiranttjeneste. Ministeren kan tillade, at også anden privat lærervirksomhed helt eller delvis træder i stedet for aspiranttjeneste.

Stk. 5. Aspirantlønnen andrager et beløb svarende til nettobegyndelseslønnen for pågældende lærerstilling. Ved senere ansættelse i tjenestemandsstillingen vil aspiranttiden være at medregne i lønningsancienniteten. Sygeperioder m. v. i aspiranttiden fradrages efter regler, der fastsættes af undervisningsministeriet efter forhandling med finansministeriet.

§ 43.

Stk. 1. Tjenestealder til beregning af alderstillæg for vinterlærere regnes fra den pågældendes ansættelse i stillingen.

Stk. 2. Ved oprykning til en stilling som viceinspektør, skoleinspektør, amtsskolekonsulent eller skoledirektør kommer tjenestemanden straks på det løntrin i den nye stilling, som er nærmest højere end den sidst oppebårne lønning i den hidtidige stilling, hvorhos han, hvis der fremtidig i den hidtidige stilling ved alderstillæg ville være op-

nået en lønning, der var højere end eller lig med hans lønning i den nye stilling, allerede fra pågældende tidspunkt inden for slutlønnen opnår nyt alderstillæg.

Stk. 3. Opnås der ved anvendelsen af reglen i stk. 2 ikke en lønfremgang, der mindst andrager et beløb svarende til sidst opnåede alderstillæg i den hidtidige stilling, ydes forskellen som et personligt, ikke-pensionsgivende tillæg, dog højst et beløb svarende til det første alderstillæg i den nye stilling. Ved beregningen bortses fra stedtillæg og eventuelle personlige tillæg. Tillægget bortfalder efter reglerne i § 20.

Stk. 4. Ved nedrykning mellem de i §§ 32-35 omhandlede tjenestemandstillinger kommer tjenestemanden straks inden for slutlønnen i den lavere stilling på det løntrin i denne, som er lig med eller nærmest højere end den sidst oppebårne lønning i den højere stilling, hvorhos han, hvis der fremtidig i den hidtidige stilling ved alderstillæg ville være opnået en lønning, der var højere end hans lønning i den lavere stilling, allerede fra pågældende tidspunkt inden for slutlønnen opnår nyt alderstillæg.

Stk. 5. Undervisningsministeren bemyndiges til efter indhentet udtalelse fra det i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd omhandlede lønningsråd at fastsætte regler for, i hvilket omfang tidligere undervisningsvirksomhed kan medtages ved beregning af lønningsanciennitet.

§ 44.

Stk. 1. Af statskassen ydes tilskud til lærerlønningerne med 85 pct. af følgende udgifter:

Pensionsgivende lønning til lærere, der er ansat i tjenestemandstilling, samt reguleringer i forhold hertil,

stedtillæg,

ledertillæg,

personlige tillæg i henhold til §§ 19 og 43, stk. 3,

honorar til stadsskoleinspektører,

vikarudgifter i henhold til § 47, stk. 2,

dog i tilfælde, hvor fraværelsen har sammenhængende varighed af ud over

1 år, hele udgiften efter dette års udløb,

flyttegodtgørelsesudgifter,

lønning til aspiranter, timelærere og faste vikarer samt

udgiften til den særlige lægeundersøgelse, som det i henhold til lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd § 63 kan pålægges en lærer at underkaste sig til bedømmelse af hans helbredstilstand.

Stk. 2. Statskassens tilskud ydes kommunerne gennem vedkommende skolefond. Undervisningsministeriet bemyndiges til at give de i så henseende fornødne bestemmelser.

§ 45.

Den del af lærerlønningerne, der ikke efter § 44 betales af statskassen, afholdes af kommunerne.

§ 46.

Stk. 1. Pensioner, herunder børnetillæg, samt pligtige præmier udredes af skolefonden. Statskassen refunderer skolefonden hele udgiften.

Stk. 2. Ventepenge afholdes med 15 pct. af kommunen og 85 pct. af statskassen.

Stk. 3. Efterindtægt udredes, og udgiften fordeles på samme måde som den ydelse, hvoraf efterindtægten beregnes.

§ 47.

Stk. 1. Er en lærer forhindret i at varetage sin embedsgerning, træffer de stedlige skolemyndigheder de fornødne foranstaltninger til varetagelsen af denne.

Stk. 2. Vikarudgifter, der skyldes, at en fast lærer, aspirant, timelærer eller fast vikar ved sygdom eller af anden ham utilregnelig årsag er ude af stand til at varetage sin gerning, afholdes med 15 pct. af kommunen og med 85 pct. af statskassen. På samme måde forholdes med hensyn til vikarudgifter under en lærers suspension. Har fraværelsen sammenhængende varighed af ud over 1 år, overtager skolefonden dog efter dette års udløb hele udgiften.

Stk. 3. Ved et af undervisningsministeren udstedt reglement vil der kunne fastsættes regler, hvorefter der under langvarigt eller gentaget sygdomsforfald indtræder en begrænsning af lærerens ret til fri vikar.

Stk. 4. Foretages der i tilfælde af en lærers suspension eller indkaldelse til militærtjeneste eller af en lærerindes fraværelse på grund af barnefødsel en afkortning i den pågældendes lønning efter reglerne i §§ 8, 10 og 12, yder staten dog tilskud, beregnet

efter den fulde lønning, og vikarudgiften afholdes i første række af den besparede lønning, således at de i stk. 2 givne regler kun kommer til anvendelse for det beløb, hvormed vikarudgiften overstiger statens tilskud.

Stk. 5. For så vidt angår lærere i folkeskolen, der ikke ved deres ansættelse eller genansættelse har kunnet præstere tilfredsstillende helbredsattest, jfr. § 4, stk. 4, er undervisningsministeren bemyndiget til at bestemme, at der til imødegåelse af risiko for tjenesteforsømmelser på grund af sygdom i mere end normalt omfang afkortes et af lønningen procentvis beregnet fradrag.

§ 48.

Stk. 1. For lærere, der var ansat før nærværende lovs ikrafttræden, fastsættes lønningsancienniteten i de i § 32 nævnte lønningsklasser efter følgende regler:

Forsørgere, jfr. kap. 5 i lov nr. 301 af 6. juni 1946 om statens tjenestemænd: Fastansatte lærere, overlærere, viceinspektører, skoleinspektører, konsulenter for særundervisningen, stadsskoleinspektører og amtsskolekonsulenter indplaceres på det løntrin, som i den nye skala ligger nærmest over deres bruttoløn (eksklusive stedtillæg og personlige tillæg) umiddelbart før nærværende lovs ikrafttræden med tillæg af 20 pct. af deres pensionsgivende lønning; for lærere med mere end seks års anciennitet i den hidtidige lønningsklasse fastsættes tillægget til 24 pct. af den pensionsgivende lønning i henhold til lærerlønningsloven af 12. juli 1946 (lov nr. 200 af 12. april 1949, §§ 21, 25 og 26 for konsulenternes vedkommende). Forskolelærerinder og småbørnslærerinder indplaceres på det løntrin, som i den nye skala ligger nærmest over vedkommendes bruttoløn (eksklusive stedtillæg og personlige tillæg) umiddelbart før lovens ikrafttræden. For skoledirektører sker indplaceringen på grundlag af vedkommendes anciennitet i den hidtidige lønningsklasse.

Ikke-forsørgere over 30 år: Indplaceres på samme løntrin som forsørgere med samme anciennitet.

Ikke-forsørgere mellem 27 og 30 år: Indplaceres ét løntrin lavere end forsørgere med samme anciennitet.

Ikke-forsørgere mellem 25 og 27 år: Indplaceres to løntrin lavere end forsørgere med samme anciennitet.

Ikke-forsørgere under 25 år: Indplaceres på det løntrin, som ligger nærmest over deres bruttoløn, opgjort som ovenfor anført.

Den lavestlønnede af samgifte lærere indplaceres i ny lønningsklasse efter samme regler som ikke-forsørgere.

Ikke-forsørgere under 30 år, der indplaceres efter foranstående regler, henføres ved det fyldte 30. år til det løntrin, på hvilket ikke-forsørgere over 30 år i samme lønningsklasse og med samme anciennitet indplaceredes ved lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Aspiranter indplaceres på første løntrin i vedkommende lønningsklasse i nærværende lov.

Stk. 3. Efter indplaceringen i ny lønningsklasse opnås første alderstillæg senest på det tidspunkt, da alderstillæg ville være opnået i den hidtidige lønningsklasse.

Såfremt flere løntrin i den hidtidige lønningsklasse overføres til samme løntrin i en lønningsklasse i henhold til nærværende lov, kan kun de lærere, der er placeret på det højeste af disse løntrin i den hidtidige lønningsklasse, opnå alderstillæg efter foranstående regel.

De øvrige lærere opnår første alderstillæg efter de almindelige frister i nærværende lov.

Stk. 4. Ingen aspiranter og fastansatte lærere med mindre end ti års tjenesteadler kan ved indplaceringen opnå en øjeblikkelig fremgang i den udbetalte løn på mere end 15 pct. af den nettoløn, som tilkommer dem efter nærværende lov. Den udbetalte løn forhøjes med halvdelen af et eventuelt overskydende beløb pr. 1. april 1959 og halvdelen pr. 1. april 1960.

For fastansatte lærere, der ved nærværende lovs ikrafttræden er ikke-forsørgere, men som inden 1. april 1960 ved anvendelse af reglerne i kap. 5 i lov nr. 301 af 6. juni 1946 om statens tjenestemænd ville blive anset som forsørgere eller dermed ligestillede, forhøjes den udbetalte løn med hele det eventuelle overskydende beløb fra den 1. i måneden efter den stedfundne ændring i deres forsørgerforhold.

Den udbetalte løn til personer, der tjenestemandsansættes inden 1. april 1960, kan

ikke overstige den løn, som efter dette stykke kommer til udbetaling til tjenestemænd med samme forsørgerforhold.

Stk. 5. Såfremt nettolønnen (inklusive stedtillæg) ved indplaceringen bliver mindre end den senest udbetalte løn (inklusive stedtillæg), ydes der et personligt, ikke-pensionsgivende tillæg til udligning af løn-nedgangen. Det personlige tillæg bortfalder ganske eller delvis ved opnåelse af alders-tillæg eller højere lønning.

Stk. 6. Tjenestemænd, der ved anvendelse af foranstående regler indplaceres på et løntrin, som er lavere end det, hvortil tjenestemænd henføres ved tilsvarende udnævnelse (fra samme løntrin i samme lønningsklasse) efter lovens ikrafttræden, kan efter undervisningsministerens bestemmelse indplaceres på et højere løntrin.

§ 49.

Stk. 1. Personer, der oppebærer pension eller ventepenge i henhold til de før 1. april 1958 for folkeskolen gældende lønnings- og pensionslove, får i finansåret 1958-59 beregnet pensionen (ventepengene) efter de hidtil gældende regler, således at der i det nævnte finansår udbetales de pågældende reguleringstillæg i henhold til kap. 5 i lov nr. 301 af 6. juni 1946 om statens tjenestemænd med senere ændringer samt midlertidigt og særligt tillæg med de i lov nr. 125 af 25. juni 1956 for finansåret 1957-58 gældende sats.

Stk. 2. For en pensionist, der er omfattet af bestemmelsen i § 93, stk. 2, i statstjenestemandsløven af 1946, beregnes reguleringstillæg m. v., som om også ægtefællen oppebærer lønning eller pension efter de hidtil gældende regler.

§ 50.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft straks.

Stk. 2. De i denne lov indeholdte lønningsregler og dermed samhørende bestemmelser har virkning fra 1. april 1958 at regne for tjenestemænd m. fl., der var ansat den nævnte dato, og fra ansættelsestidspunktet for tjenestemænd m. fl., der er ansat efter nævnte dato, jfr. dog § 48, stk. 4.

Stk. 3. Samtidig ophæves lov nr. 414 af 12. juli 1946 om lønninger m. m. for folkeskolens lærere.

Stk. 4. Endvidere ophæves fra samme tidspunkt § 3 i lov nr. 100 af 14. april 1937 om en fælleskommunal udligningsfond med senere ændringer, jfr. senest lov nr. 25 af 5. februar 1958, dog at en fjerdedel af det for sognekommunerne, herunder Gentofte kommune og de københavnske omegnskommuner, beregnede statstilskud til skolevæsen for finansåret 1958-59 kommer til udbetaling. Et beløb af i alt samme størrelse afkor-

tes ved modregning i de amtskommunerne for samme finansår tilkommende statstilskud til sygehusvæsenet. Beløbet fordeles på de enkelte amtskommuner i forhold til deres bidrag til skolefonden i regnskabsåret 1957-58. De nærmere regler for gennemførelsen af foranstående bestemmelser fastsættes af indenrigsministeren efter forhandling med undervisningsministeren.

Gustav Pedersen.

/ Jacob Pedersen.
